MURAT CEM HOCA 2026 HUKUK EĞİTİMLERİ BORÇLAR HUKUKU ANLATIM 2.GÜN

www.muratcemhoca.com

BORÇLAR HUKUKU

Çıkmış Sorular ve Çözüm Odaklı Hap Bilgiler

Murat Cem Hoca (2026 Hukuk Eğitimleri)

www.muratcemhoca.com yazısı Murat Cem Hoca tarafından hazırlanmıştır.

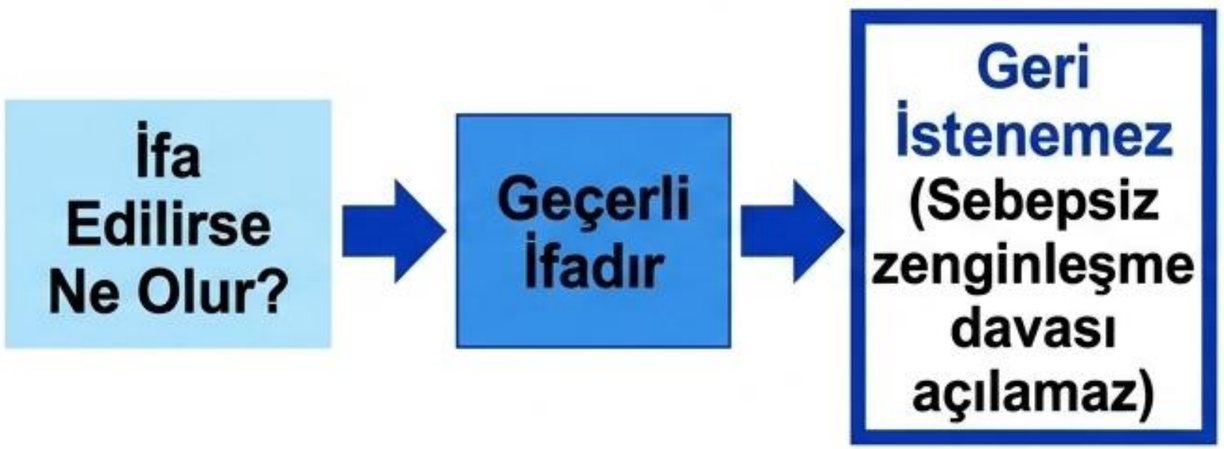
Eksik Borç (Z.E.K.A. Kuralı)

Z amanaşımına uğramış borç

E vlenme simsarlığından doğan borç

K umar ve bahisten doğan borç

A hlaki ödevin yerine getirilmesi

Aşağıdakilerden hangisi bir eksik borç değildir?

A) Ahlaki ödevlerin yerine getirilmesinden doğan borçlar

B) Eşlerin birbirlerine olan borçları

C) Evlenme tellallığından doğan borçlar

D) Zamanaşımına uğramış borçlar

E) Kumar ve bahisten doğan borçlar

Aşağıdakilerden hangisi eksik borç değildir?

A) Haksız fiilden doğan borç

B) Kumar borcu

C) Zamanaşımına uğramış borç

D) Ahlaki ödevin yerine getirilmesinden doğan borç

E) Nafaka verme yükümlülüğü olmamasına karşın zor durumdaki yakına yapılan yardım

Borcun 3 Temel Kaynağı

Sözleşme	Haksız Fiil	Sebepsiz Zenginleşme
Doğurduğu Borç: İfa Borcu	Doğurduğu Borç: Tazminat Borcu	Doğurduğu Borç: İade Borcu

Hukuki İşlem: Hukuki sonuca ulaşmak maksadıyla yapılan irade açıklamasıdır.

2026/1 SMMM Yeterlilik

I. Sözleşmelerden doğan borç
II. Haksız fiillerden doğan borç
III. Sebepsiz zenginleşmeden doğan borç
IV. Amme alacağından doğan borç

Aşağıdaki hangi seçenekte 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre borç ilişkisinin kaynakları tam olarak ifade edilmiştir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) I, II ve III
E) II, III ve IV

Öneri (İcap) vs. Öneriye Davet

ÖNERİ (İcap)	ÖNERİYE DAVET
Kurulmasını teklif ettiği sözleşmenin esaslı unsurlarını içerir. Bağlı olma iradesi vardır.	Sözleşme kurabilecek olgunlukta DEĞİLDİR.
Örnek Kural: Fiyat gösterilerek mal sergilenmesi, tarife/fiyat listesi gönderilmesi = ÖNERİDİR.	**Anahtar Kelimeler:** Stoklarla sınırlıdır, Numunedir, Teşhir ürünüdür, Satmayı düşünüyorum.

A: Vitrindeki yeşil elbiseyi almak istiyorum. Üzerinde fiyatı yazmıyor, ne kadar?
B: Yeşil olanın fiyatı 200 lira.
A: 150 liraya satar mısınız?
B: Olur.
A ile B arasında geçen konuşmada yer alan irade açıklamalarının hukuki nitelikleri sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

A) Öneriye davet - öneriye davet - öneri - kabul
B) Öneriye davet - öneri - öneriye davet - kabul
C) Öneriye davet - öneri - öneriye davet - kabul
C) Öneriye davet - öneri - yeni öneri - kabul
D) Öneri - öneriye davet - öneriye davet - kabul
E) Öneri - yeni öneri - yeni öneri - kabul

www.muratcemhoca.com yazısı Murat Cem Hoca tarafından hazırlanmıştır.

Ismarlanmamış Şeyin Gönderilmesi

Ismarlanmamış bir şeyin gönderilmesi

ÖNERİ SAYILMAZ.

- Geri göndermekle yükümlü DEĞİLDİR.
- Saklamakla yükümlü DEĞİLDİR.

HMGS 2025/2

İnternet üzerinden antika satışı yapan Ahsen, uzun zamandır müşterisi olan Buse'ye ısmarlamadığı hâlde antika bir vazoyu kargo yoluyla gönderir.

I. Vazonun gönderilmesi kural olarak öneri sayılır.
II. Buse geri göndermediği takdirde satım sözleşmesi kurulmuş olur.
III. Buse vazoyu saklamakla yükümlü değildir.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

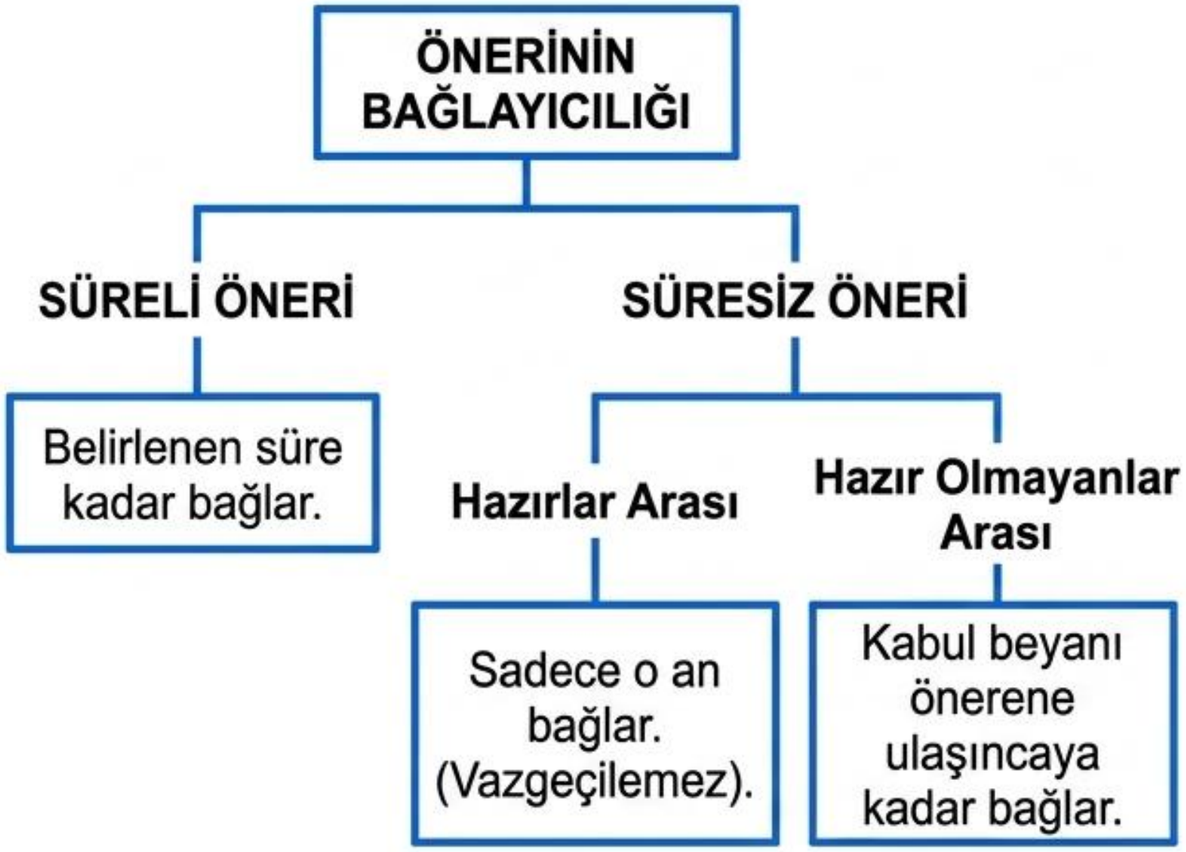
A) Yalnız I **B) Yalnız III** C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2024/1 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, "ısmarlanmamış bir şeyin gönderilmesi"nin hukuki sonuçları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) **Ismarlanmamış bir şeyin gönderilmesi öneri sayılmaz; bu şeyi alan kişi, onu geri göndermek veya saklamakla yükümlü değildir.**
B) Ismarlanmamış bir şeyin gönderilmesi öneri sayılmaz; ancak, bu şeyi alan kişi, onu geri göndermekle yükümlüdür.

www.muratcemhoca.com yazısı Murat Cem Hoca tarafından hazırlanmıştır.

Önerinin Bağlayıcılığı ve Dönme

Dönme (Vazgeçme) Kuralı: Vazgeçme beyanı öneriden önce veya aynı anda ulaşırsa **VEYA** sonra ulaşsa bile önce öğrenilmişse, öneren bağlı kalmaz.

Kurulma Anı vs. Hüküm Doğurma Anı

Hazırlar Arası Sözleşmelerde
Kabul beyanı açıklandığı anda HEM sözleşme kurulmuş olur HEM de hüküm ve sonuçlarını doğurmaya başlar.

Hazır Olmayanlar Arasında	
1. Öneri gönderildi	
2. Öneri ulaştı	Açık bir kabule ihtiyaç yoksa sözleşmenin hüküm doğurma anı
3. Kabul gönderildi	Sözleşmenin **HÜKÜM** ve sonuçlarını doğurma anı
4. Kabul ulaştı	Sözleşmenin **KURULMA** anı. (Varma teorisi)

2024/2

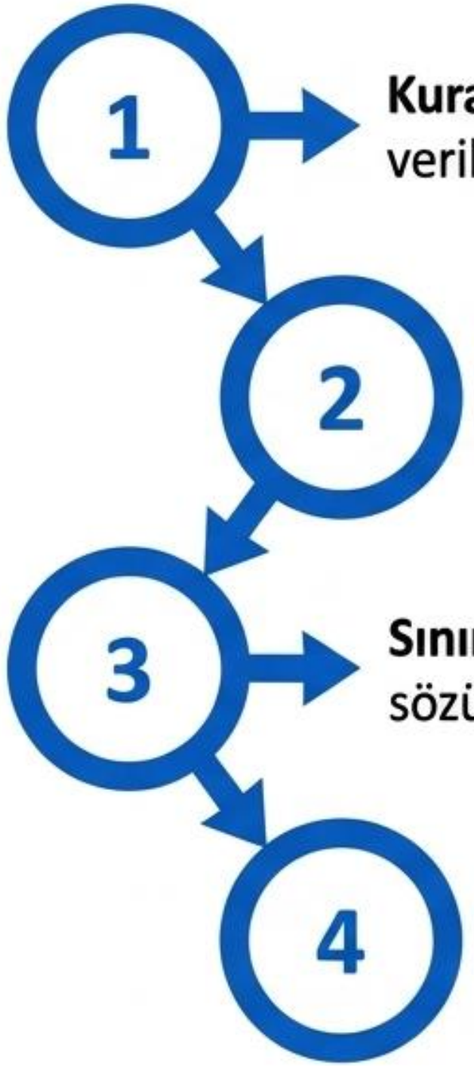
A ile B, 100 ton demire ilişkin bir satım sözleşmesi yapmak istemektedir. Teklif B'ye 25.11.2023 tarihinde ulaşmıştır. B, teklifi kabul ettiğine dair postayı 29.11.2023 tarihinde A'ya göndermiştir. Bu beyan A'nın işyerine 01.12.2023 tarihinde ulaşmış, A mektubu 02.12.2023 tarihinde okumuştur.

Yukarıdaki bilgiler doğrultusunda taraflar arasındaki satım sözleşmesinin kurulma ile hüküm ve sonuçlarını doğurma anları hangi seçenekte sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

A) 25.11.2023 - 01.12.2023
B) 29.11.2023 - 01.12.2023
C) 29.11.2023 - 02.12.2023
D) 01.12.2023 - 02.12.2023
E) 01.12.2023 - 29.11.2023

Çözüm: Kurulma = Ulaşma (01.12), Hüküm = Gönderme (29.11)

İlan Yoluyla Ödül Sözü Verme (TBK m.9)

Kural: Sonuç gerçekleşirse ödül verilir (Aleni öneridir).

Cayma/Engelleme: Dürüstlük kuralına uygun yapılan GİDERLER ödenir.

Sınır: Giderler üst sınırı ödül sözünü AŞAMAZ.

İstisna (İspat): Sonucu gerçekleştiremeyecekleri ispatlanırsa gider ödenmez.

2017 İcra Mdr

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre **"İlan yoluyla ödül sözü verme" ile ilgili aşağıdaki hükümlerden hangisi yanlıştır?**

A) Ödül sözü veren, giderlerinin ödenmesini isteyenlerin beklenen sonucu gerçekleştiremeyeceklerini ispat etse bile, giderleri ödeme yükümlülüğünden kurtulamaz.

B) Ödül sözü veren, sonucun gerçekleşmesinden önce sözünden cayarsa, dürüstlük kurallarına uygun olarak yapılan giderleri ödemekle yükümlüdür.

C) Ödül sözü veren, sonucun gerçekleşmesini engellerse, dürüstlük kurallarına uygun olarak yapılan giderleri ödemekle yükümlüdür.

D) Bir sonucun gerçekleşmesi karşılığında ödül vereceğini ilan yoluyla duyuran kimse, sözünü yerine getirmekle yükümlüdür.

E) Bir ya da birden çok kişiye ödenecek giderlerin toplamı, ödülün değerini aşamaz.

Sözleşmelerin Geçersizlik Halleri

1. Yokluk	2. Kesin Hükümsüzlük (Mutlak Butlan)
Kurucu unsur eksikliği (sözleşme hiç doğmamış).	• Ehliyetsizlik, • Emredici kurala/ Ahlaka aykırılık, • İmkansızlık, • Muvazaa, • Şekil eksikliği.
3. İptal Edilebilirlik	**4. Askıda Geçersizlik**
• Ayırt etme gücünün geçici kaybı, • İrade sakatlığı (Yanılma, Aldatma, Korkutma), • Aşırı Yararlanma (Gabin).	• Küçük/Kısıtlı işlemleri, • Yetkisiz Temsilci işlemleri.

2024/1

I. Sözleşmenin konusunda esaslı yanılma hâli
II. Kanunda öngörülen geçerlilik şekline aykırılık hâli
III. Sözleşme koşullarının kamu düzenine aykırılık taşıması
IV. Sözleşme kurulurken sözleşmenin konusunun gerçekleştirilmesinin kesin olarak imkânsız olması
V. Taraflardan birinin diğerini aldatması

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, yukarıdakilerden hangileri bir sözleşmenin 'iptal edilebilme sebepleri' arasında yer alır?

A) I ve II **B) I ve V** C) II ve III
C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

Aşırı Yararlanma (Gabin)

Subjektif Unsur: Zor Durum **VEYA** Tecrübesizlik **VEYA** Düşüncesizlik

+

Objektif Unsur:
Edimler arası aşırı oransızlık

= GABİN

Haklar:
1. Sözleşmenin İptali **VEYA**
2. Edimler arasında denge kurulması.

Süreler: Öğrenmeden itibaren **1 YIL.**

Her halükarda **5 YIL.**

2024/2 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi sözleşmenin iptali sebeplerinden biri değildir?

A) Esaslı yanılma
B) Aldatma

C) Şekil eksikliği

D) Aşırı yararlanma
E) Korkutma

www.muratcemhoca.com yazısı Murat Cem Hoca tarafından hazırlanmıştır.

Hukuki İşlemlerde Şekil ve İmza

Şekil Kuralı

Kanunda öngörülen şekil, aksi belirtilmedikçe **GEÇERLİLİK** şeklidir (İspat değil).
Yaptırımı: **Kesin Hükümsüzlük** (Hakim re'sen gözetir).
Esaslı değişiklikler de aynı şekle tabidir.

İmza Kuralları

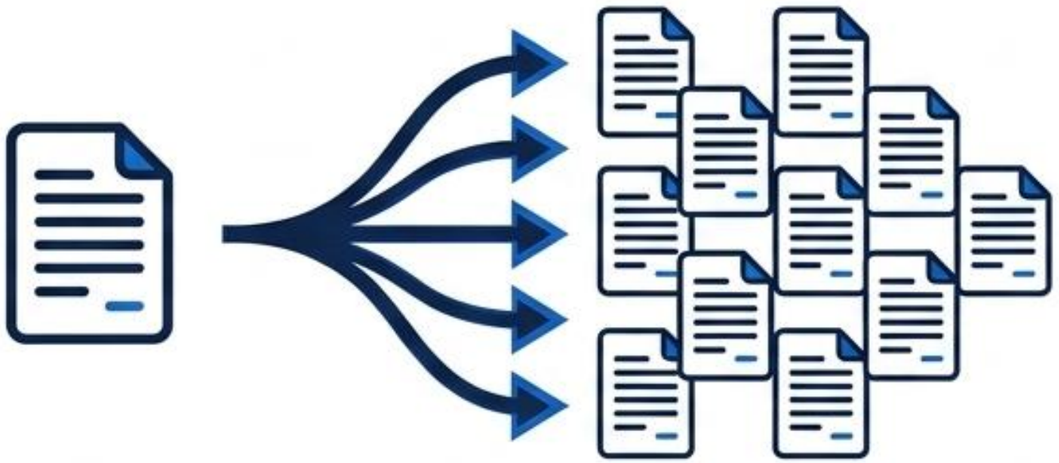
El yazısı kuraldır.
Güvenli elektronik imza geçerlidir (İstisna: Teminat ve resmi sözleşmeler e-imza ile kurulamaz).
Görme engelliler el yazısı kullanır, şahit sadece talep halinde aranır.

2026/2 SGS
6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre sözleşmelerin şekliyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Geçerlilik, kanunda aksi öngörülmedikçe şekle bağlı değildir.
B) Kanunda öngörülen şekil, kural olarak ispat şeklidir.
C) Yazılı şekle tabi sözleşmenin değiştirilmesinde yazılı şekle uyulması gerekir.

2025/2
6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre yazılı şekil ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
A) Borç altına girenlerin imzalarının bulunması zorunludur.
B) İmzanın kural olarak el yazısıyla atılması zorunludur.
C) Güvenli elektronik imza, el yazısıyla atılmış imzanın sonuçlarını doğurur.
D) Görme engellilerin imzalarını şahit huzurunda el yazısı ile atmaları zorunludur.
E) İmza atamayanlar onaylanmış parmak izi kullanabilirler.

Genel İşlem Koşulları (GİK) - Kavram

Önceden tek başına hazırlama

Çok sayıda benzer sözleşmede kullanma amacı

Karşı tarafa sunulması

Kapsamı, yazı türü önemsizdir. 'Her bir madde tartışılarak kabul edildi' yazması, onu GİK olmaktan **ÇIKARMAZ.**

2027/1

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, "bir sözleşme yapılırken düzenleyenin, ileride çok sayıdaki benzer sözleşmede kullanmak amacıyla, önceden, tek başına hazırlayarak karşı tarafa sunduğu sözleşme hükümleri" aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

A) Yetki Sözleşmesi Koşulları
B) İbra Koşulları
C) Genel İşlem Koşulları
D) Rücu Koşulları
E) Borca Katılma Koşulları

2021/3

Genel işlem koşullarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

A) İleride çok sayıda benzer sözleşmede kullanılmak amacıyla hazırlanır.
B) Yalnız bir tarafça önceden tek yanlı hazırlanıp karşı tarafa sunulur.
E) Genel işlem koşullarını içeren sözleşmenin geçerli olabilmesi için noter tarafından düzenlenmesi zorunludur.

GİK: Yazılmamış Sayılma ve Yorum

Yazılmamış Sayılma Halleri

- Karşı taraf menfaatine aykırı + açık bilgi verilmemişse.
- Sözleşmenin niteliğine yabancıysa.
- Düzenleyene tek yanlı değiştirme yetkisi veriyorsa.

Yaptırımın Etkisi

Sadece o koşul düşer, sözleşmenin geri kalanı geçerlidir.

Yorum & İçerik

Birden çok anlama geliyorsa –> **Düzenleyen Aleyhine yorumlanır.**
Dürüstlüğe aykırı/ağırlaştırıcı hüküm konamaz.

2026/1 HMGS
6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre aşağıdaki genel işlem koşullarında hangisi 'yazılmamış sayılma' yaptırımına tabi değildir?

A) Sözleşmenin niteliğine ve işin özelliğine yabancı olan koşullar
B) Düzenleyene tek yanlı olarak değiştime yetkisi veren koşullar
E) Açık ve anlaşılır olmayan veya birden çok anlama gelen koşullar

2022/2
Genel işlem koşulları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
A) Düzenleyenin aleyhine ve karşı tarafın lehine yorumlanır.
B) Her birinin tartışılarak kabul edildiğine ilişkin kayıtlar, tek başına, onları genel işlem koşulu olmaktan çıkarır.
C) Karşı tarafın durumunu ağırlaştırıcı nitelikte hükümler konulamaz.

www.muratcemhoca.com yazısı Murat Cem Hoca tarafından hazırlanmıştır.